

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de la serra
calderona

Parc Natural de la Serra Calderona

Butlletí trimestral NÚM. 13 / Boletín trimestral N° 13

TARDOR 2017/ OTOÑO 2017

Hola amics! ¡Hola amigos!

ÚLTIMES NOTÍCIES/ÚLTIMAS NOTICIAS

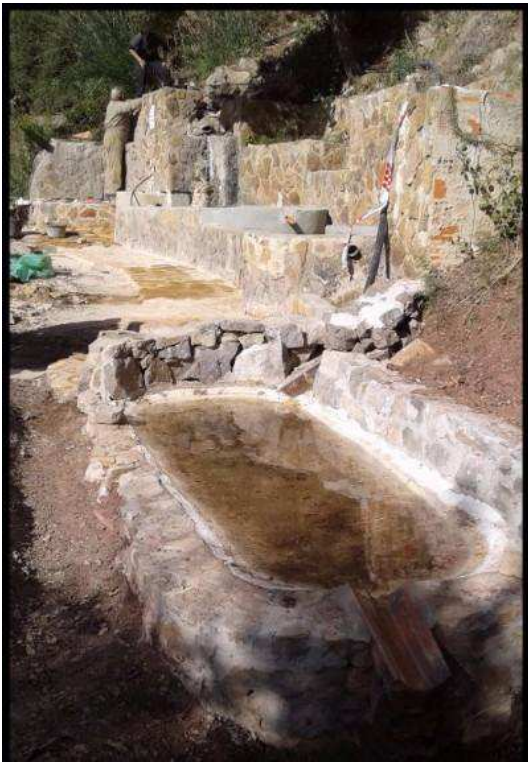

ACABEM LA TEMPORADA DE LA RECUPERACIÓ DE FONTS!

En la **Font de la Gota** on a penes eixia aigua, s'ha impermeabilitzat el depòsit, reparant els clavills existents i s'ha reconstruït la coberta. A més s'ha col·locat una nova aixeta i s'ha netejat la canalització de desaigüe al barranc.

En la **Font del Poll** s'han eliminat els depòsits d'aigua antics i s'han construït nous depòsits, substituint també l'aixeta. A més s'han reconstruït

els murs sobre la font, reparant les basses que existien i s'ha construït un nou punt d'aigua poc profund i accessible per a la fauna silvestre.

¡ACABAMOS LA TEMPORADA DE LA RECUPERACIÓN DE FUENTES!

En la **Font de la Gota** donde apenas salía agua, se ha impermeabilizado el depósito, reparando las grietas existentes y se ha reconstruido la cubierta. Además se ha colocado un nuevo grifo y se ha limpiado la canalización de desagüe al barranco.

En la **Font del Poll** se han eliminado los depósitos de agua antiguos y se han construido nuevos depósitos, sustituyendo también el grifo. Además se han reconstruido los muros sobre la fuente, reparado las balsas que existían y se ha construido un nuevo punto de agua más somero y accesible para la fauna silvestre.

REPOBLACIÓ AMB OFEGABOUS

Al mes de novembre alliberarem 108 exemplars juvenils d'Ofegabous (*Pleurodeles waltl*) en quatre paratges dels termes de Serra i Marines per a reforçar les poblacions d'aquest amenaçat amfibi. Els exemplars procedien del Centre per a la Conservació de Espècies Dulciaquícules de El Palmar, i es farà un seguiment per a comprovar la seua aclimatació als llocs on s'amollaren i l'evolució de les seues poblacions en la Serra Calderona.

REPOBLACIÓN CON GALLIPATOS

En noviembre liberamos 108 ejemplares juveniles de Gallipato (*Pleurodeles waltl*) en cuatro parajes de los términos de Serra y Marines para reforzar la presencia de este

amenazado anfibio. Los ejemplares procedían del Centro de Conservación de Especies Dulceacuícolas de El Palmar y se irá realizando un seguimiento para comprobar su aclimatación a los lugares de suelta y la evolución de sus poblaciones en la Serra Calderona.

CANVI DE TRAÇAT DEL GR10 EN SEGORBE

A causa de l'erosió, s'han hagut de modificar uns metres en el traçat del GR10 al seu pas per **Segorbe**, en el paratge "La Jabonera". El nou tram discorre per una sureda en bon estat de conservació, evitant el greu impacte de l'anterior senda. Els treballs han sigut realitzats per les brigades del Parc, i coordinats des de l'Oficina del Parc.

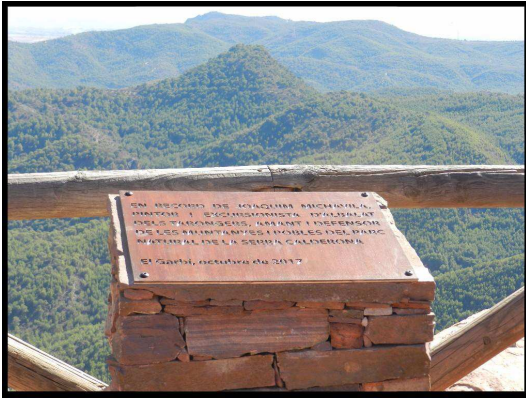

CAMBIO DE TRAZADO DEL GR10 EN SEGORBE

A causa de la erosión, se han modificado unos metros en el trazado del GR10 a su paso por **Segorbe**, en el paraje de "La Jabonera". El nuevo tramo discurre por un alcornocal en buen estado de conservación, evitando el grave impacto de la anterior senda. Los trabajos han sido realizados por las brigadas del Parque y coordinados desde la Oficina del Parque.

HOMENATGE A JOAQUIM MICHAVILA EN ESTIVELLA

El 24 d'octubre realitzarem un homenatge a l'artista Joaquim Michavila, col.locant una placa en la seua memòria amb el següent text: *"En record de Joaquim Michavila, pintor i excursionista d'Albalat dels Tarongers,*

amant i defensor de les muntanyes i pobles del Parc Natural de la Serra Calderona, El Garbí, octubre 2017". A l'acte van assistir, la Consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, Elena Cebrián; el Director General de Medi Natural i Evaluació, Antoni Marzo; l'alcaldesa d'Albalat dels Tarongers, Maite Pérez; l'alcalde d'Estivella, Rafael Mateu; la directora del Parc Natural, Susana Rodrigo; el president de la Junta Rectora, Carles Ferris; familiars del pintor i personal del Parc Natural. Volem agrair el treball i la professionalitat de les brigades del parc que han fet possible aquest homenatge.

HOMENAJE A JOAQUIM MICHAVILA EN ESTIVELLA

El 24 de octubre realizamos un homenaje al artista Ximo Michavila, colocando una placa en su memoria en el Mirador del Garbí, con el siguiente texto: *"En record de Joaquim Michavila, pintor i excursionista d'Albalat dels Tarongers, amant i defensor de les muntanyes i pobles del Parc Natural de la Serra Calderona, El Garbí, octubre 2017".* A el acto asistieron la Consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural, Elena Cebrián; el Director General de Medio Natural y Evaluación, Antoni Marzo; la alcaldesa de Albalat dels Tarongers, Maite Pérez; el alcalde de Estivella, Rafael Mateu; la directora del Parque Natural, Susana Rodrigo; el presidente de la Junta Rectora, Carles Ferris; familiares del pintor y personal del Parque Natural. Queremos agradecer el trabajo y la profesionalidad de las brigadas del parque que han hecho posible este homenaje.

VEUS DE LA CALDERONA

Com a mostra d'agraïment s'han realitzat diverses projeccions i lliurat còpies a les persones que van participar en el Video "*Veus de la Calderona*". **Gàtova, Olocau, Altura i Algimia d'Alfara** han sigut els municipis visitats en el mesos de novembre i desembre.

VEUS DE LA CALDERONA

Como muestra de agradecimiento se han realizado varias proyecciones y entregado copias a las personas que participaron en el Video "*Veus de la Calderona*". **Gátova, Olocau, Altura y Algimia de Alfara** han sido los municipios visitados en los meses de noviembre y diciembre.

L'ÀGUILA DE PANXA BLANCA: LA JOIA ALADA DE LA SERRA CALDERONA

Recorrent la Serra Calderona, els ulls sensibles i atents queden enamorats dels contorns de les muntanyes amb els abruptes penyals de rodno o de calcària que li donen el seu perfil característic,...però si tenim sort ens podrem delectar, a més, amb el vol majestuós de l'àguila de panxa blanca (*Aquila fasciata*), el nostre rapaç més emblemàtic. Amb més d'un metre i mig de cap a cap de les ales, és no obstant això molt àgil i ràpida, capaç de caçar - tant en l'aire com en terra- coloms, córvids, fardatxos i conills. Com altres predadors mantenen l'equilibri ecològic i paradoxalment són essencials per a mantindre en bona salut les poblacions de les seues preses. La Serra Calderona i el seu entorn manté encara algunes parelles d'esta espècie tan amenaçada que ha desaparegut d'extenses àrees muntanyoses de la

Península Ibèrica; estes parelles son objecte de seguiment per part del agents mediambientals. Fins fa no tant perseguida per alguns caçadors i colombares, hui en dia és afectada sobretot per les molèsties en les seues àrees de cria, la falta d'aliment, l'electrocució en torretes elèctriques o l'ofegament en basses artificials, per la qual cosa és necessari prendre mesures actives per a conservar este tresor de la naturalesa.

EL ÁGUILA-AZOR PERDICERA: LA JOYA ALADA DE LA SERRA CALDERONA

Recorriendo la Serra Calderona, los ojos sensibles y atentos quedan prendados de los contornos de las montañas con los abruptos roquedos de rodano o de caliza que le dan su perfil característico,...pero si tenemos suerte nos podremos deleitar, además con el vuelo majestuoso del águila-azor perdicera (*Aquila fasciata*), nuestra rapaz más emblemática. Con más de un metro y medio de punta a punta de las alas, es sin embargo muy ágil y rápida, capaz de cazar -tanto en el aire como en tierra- palomas, córvidos, lagartos y conejos. Como otros predadores mantienen el equilibrio ecológico y paradójicamente son esenciales para mantener en buena salud las poblaciones de sus presas. La Serra Calderona todavía alberga alguna pareja de esta especie tan amenazada que ha desaparecido de extensas áreas montañosas de la Península Ibérica. Hasta no hace mucho perseguida algunos por cazadores y colombares, hoy en día es afectada sobre todo por las molestias en sus áreas de cría, la falta de alimento, la electrocución en las torretas eléctricas o el ahogamiento en balsas artificiales, por lo que es

necesario tomar medidas activas para conservar este tesoro de la naturaleza.

2ª TAULA DE CONCERTACIÓ POST-INCENDI EN SEGORBE

El dilluns 27 de novembre, va tenir lloc en l'ajuntament de **Segorbe**, la segona reunió de la Taula de Concertació Postincendio de Gàtova. La directora general de Prevenció d'Incendis Forestals, Delia Álvarez, presidí la Taula i va donar a conèixer els treballs post emergència que s'estàn realitzant: manteniment de les pistes forestals, tallar l'arbrat cremat o afectat a fi d'evitar danys a tercers, vigilància sobre les possibles plagues d'insectes i murs de maçoneria en pedra seca en llits de barrancs, per a frenar la força de l'aigua. En la reunió van participar representants dels ajuntaments afectats per aquest incendi, el Centre d'Estudis del Mediterrani CEAM, associacions locals, la junta rectora i la directora del Parc Natural de la Serra Calderona.

Entre les actuacions realitzades, destaca una jornada de voluntariat experimental a Gàtova amb la palla de l'arròs en zones que tenen un elevat risc d'erosió, per a crear una coberta protectora que evite la degradació del sòl. El procés consisteix a fixar la palla i estendre restes de podes o esbrosses per a acumular brancatge damunt i evitar, així, pèrdues per l'efecte del vent.

2ª MESA CONCERTACIÓN POST-INCENDIO EN SEGORBE

El lunes 27 de noviembre, tuvo lugar en el ayuntamiento de **Segorbe**, la segunda reunión de la Mesa de Concertación Postincendio de Gátova. La directora general de Prevención de Incendios Forestales, Delia Álvarez,

presidió la Mesa y dio a conocer los trabajos post emergencia que se están realizando: mantenimiento de las pistas forestales, apeo del arbolado quemado o afectado a fin de evitar daños a terceros, vigilancia sobre las posibles plagas de insectos y muros de mampostería en piedra seca en cauces de barrancos, para frenar la fuerza del agua. En la reunión participaron representantes de los ayuntamientos afectados por este incendio, el Centro de Estudios del Mediterráneo CEAM, asociaciones locales, la junta rectora y la directora del Parque Natural de la Serra Calderona.

Entre las actuaciones realizadas, destaca una jornada de voluntariado experimental en Gátova con la paja del arroz en zonas que tienen un elevado riesgo de erosión, para crear una cubierta protectora que evite la degradación del suelo. El proceso consiste en fijar la paja y extender restos de podas o desbroces para acumular ramaje encima y evitar, así, pérdidas por el efecto del viento.

I JORNADA VOLUNTARIAT

A **Olocau** el dissabte 25 de novembre ens reunirem més de 30 persones i 13 associacions que realitzen activitats de voluntariat al Parc Natural. A la jornada va assistir personal tècnic de la Direcció General Prevenció Incendis que ens va explicar el Voluntariat en Prevenció Incendis, així com la tècnica del IVAJ que en va detallar el funcionament dels camps de treball. El president de la Junta Rectora, la directora conservadora, junt l'ineestimable col.laboració de Pilar Gil, regidora d'Olocau van dinamitzar la jornada, que ha suposat un primer pas per a consolidar i desenvolupar el Voluntariat Ambiental a la Serra

Calderona. En el día contra la violencia de género, vamos a poder participar en el acto de duelo social convocado por Dones d'Olocau, con caminata reivindicativa con batucada, lectura de poemas y misstagtes de repulsa depositando flores en la plaza.

I JORNADA VOLUNTARIADO

En **Olocau** el sábado 25 de noviembre nos reunimos más de 30 personas y 13 asociaciones que realizan actividades de voluntariado en el Parque Natural. A la jornada asistió personal técnico de la Dirección General Prevención Incendios que nos explicó el Voluntariado en Prevención Incendios, así como la técnica del IVAJ que nos detalló el funcionamiento de los campos de trabajo. El presidente de la Junta Rectora, la directora conservadora, junto con la inestimable colaboración de Pilar Gil, concejala de Olocau dinamizaron la jornada, que ha supuesto un primer paso para consolidar y desarrollar el Voluntariado Ambiental en la Serra Calderona. En el día contra la violencia de género, pudimos participar en el acto de duelo social convocado por *Dones d'Olocau*, con caminata reivindicativa con batucada, lectura de poemas y mensajes de repulsa depositando flores en la plaza.

OPEN SPACE CALDERONA

Participació Ciutadana i Mediació

Open Space és una tècnica en la qual els participants proposen uns temes i es reuneixen per grups per a tractar-los. El dissabte 4 de novembre a **Gàtova** es va realitzar una jornada aplicant aquest mètode. Patrimoni arquitectònic rural, agricultura i ramaderia, desenvolupament econòmic, gestió de l'aigua, gestió del

Parc Natural, normativa, caça i ús de senders van ser els temes tractats i debatuts pels assistents entre els que hi havia representants dels ajuntaments de Gátova, Olocau, i Torres Torres, de la Direcció General de Prevenció d'Incendis, del Servei d'Espais Naturals Protegits, el President de la Junta Rectora, la Directora i el personal del Parc Natural, els Agents el Mediambientals, la Guardia Civil, la Base Militar de Marines, així com caçadors, agricultors, associacions, clubs esportius, un grup nombrós de veïns de Gátova i el seu cronista oficial.

OPEN SPACE CALDERONA

Participación Ciudadana y Mediación

Open Space es una técnica en la que los participantes proponen unos temas y se reúnen por grupos para tratarlos. El sábado 4 de noviembre en **Gátova** se realizó una jornada aplicando este método. Patrimonio arquitectónico rural, agricultura y ganadería, desarrollo económico, gestión del agua, gestión del Parque Natural, normativa, caza y uso de senderos fueron los temas tratados y debatidos por los asistentes entre los que había representantes de los ayuntamientos de Gátova, Olocau y Torres Torres, de la Dirección General Prevención Incendios, el Servicio Espacios Naturales Protegidos, el Presidente de la Junta Rectora, la Directora y el personal del Parque Natural, los Agentes Medioambientales, la Guardia Civil, la Base Militar de Marines, así como cazadores, agricultores, asociaciones, clubs deportivos y un grupo numeroso de vecinos de Gátova y su cronista oficial.

REUNIÓ DEL GRUP DE TREBALL ACTIVITATS ESPORTIVES

El dimarts 19 de desembre a la Cartoixa de ValldeCrist (**Altura**), a les 17:30h va tindre lloc una reunió del Grup de treball d'Activitats Esportives, amb la presència d'Antoni Marzo (Director General Medi Natural), Miguel López (Alcalde d'Altura) i regidors de l'Ajuntament, Directora Conservadora, President Junta Rectora, Federació Esports Muntanya FEMECCV, Federació Triatlón, i diverses associacions: Tot Axerra (Serra), El Cantal (Altura), L'Albarda (Estivella), ValldeCrist (Altura), Base x Altura, IMBA, ACIMCOVA. Entre els assistents es van arribar a diversos acords: elaborar en col.laboració amb promotors i ajuntaments del Parc un catàleg actualitzat de proves i esdeveniments esportius; fomentar i aplicar el manual de bones pràctiques ambientals d'EUROPARC-España; i revisar els protocols i tràmits d'autorització de les proves esportives.

REUNIÓN GRUPO TRABAJO ACTIVIDADES DEPORTIVAS

El martes 19 de diciembre en la Cartuja de ValldeCrist (**Altura**) a las 17:30 h tuvo lugar una reunión del Grupo de trabajo de Actividades Deportivas del Parque Natural, con la presencia de Antoni Marzo (Director General Medi Natural), Miguel López (Alcalde de Altura) y varios concejales, Directora Conservadora, Presidente Junta Rectora, Federación Deportes de Montaña FEMECCV, Federación Triatlón, y diversas asociaciones: Tot Axerra (Serra), El Cantal (Altura), L'Albarda (Estivella), ValldeCrist (Altura), Base x Altura, IMBA, ACIMCOVA. Entre los asistentes se llegaron a varios acuerdos: elaborar en colaboración con promotores y

ayuntamientos del Parque un catálogo actualizado de pruebas y eventos deportivos; fomentar y aplicar el manual buenas prácticas ambientales de EUROPARC-España; y revisar los protocolos y trámites de autorización de pruebas deportivas.

1 d'octubre. Xarrada: Plantes comestibles, medicinals i verinoses del Parc Natural Serra calderona.

1 de octubre. Charla: Plantas comestibles, medicinales y venenosas del Parc Natural Serra Calderona.

29 d'octubre. Xarrada: Aus del Parc Natural Serra Calderona. Dia internacional de les Aus.

29 de octubre. Charla. Aves del Parc Natural Serra Calderona. Día Internacional de las Aves.

28,29 y 30 septiembre. IV Encuentro Estatal y XIV Seminario Permanente de Equipamientos de Educación Ambiental. Centro Educación Ambiental Comunidad Valenciana. Sagunto (Valencia).

*3 de novembre. Presentació del llibre "La Calderona", novel·la de David Coronado.
Ajuntament de Serra.*

*3 de noviembre. Presentación libro "La Calderona", novela de David Coronado.
Ayuntamiento de Serra.*

*17 Desembre. DIA INTERNACIONAL MUNTANYES. Pujada al Montcúdio, Nàquera.
17 Diciembre. DÍA INTERNACIONAL MONTAÑAS. Subida al Montcúdio, Nàquera.*

*Per a consultar números anteriors del Butlletí punxa [ací](#)
Para consultar números anteriores del Boletín pincha [aquí](#)*

serra_calderona@gva.es

<http://www.citma.gva.es/va/web/pn-serra-calderona>

679 19 52 38 / 96 168 19 93

Inscriu-te en: / Inscríbete en:

<http://www.citma.gva.es/va/web/pn-serra-calderona/suscribete-a-las-actividades-del-pn>